

JUSTIITSMINISTEERIUM

Notarite Koda
koda@notar.ee

Teie 11.09.2024
Meie 08.11.2024

nr 14-3/6584

Seisukoht esitatud ettepanekute osas

Lugupeetud Notarite Koda

Esitasite ettepanekud tsiviilkohtute koormuse leevendamiseks. Täname esitatud ettepanekute eest. Oleme Teie ettepanekuid põhjalikult arutanud ning alljärgnevalt anname tagasiside.

Kohesele sundtäitmisele allumise kokkulepete ringi laiendamise ettepanek ei leidnud toetust. Riigikohus on korduvalt selgitanud, et täitemenetluses kehtib formaliseerituse põhimõte, mille kohaselt peab kohtutäitur kontrollima, kas täitmiseks esitatud dokument vastab formaalselt seaduse nõuetele. Kohtutäituril ei ole õigust hinnata täitedokumendi sisu õiguspärasust ja materiaalõiguslikke asjaolusid. Seega juhul, kui kohtutäiturile esitatakse formaalsetele nõuetele vastav täitedokument, on ta kohustatud selle ja sissenõudja avalduse alusel algatama täitemenetluse. Formaliseerituse põhimõttest lähtuvalt peab olema selge, millised nõuded, millises ulatuses on sissenõutavaks muutunud ja milliste nõuete alusel saab täitemenetlust alustada.

Arutelul leiti, et esitatud ettepanek ei ole kooskõlas täitemenetluse formaliseerituse ja õiguskindluse põhimõtetega. Lisaks leiti, et ettepaneku rakendamine võib kaasa tuua õiguskorra liigse koormamise hilisemate nõuete osas, nt tagasitäitmine, alusetu rikastumine, kahju hüvitamine või sundtäitmise lubamatuks tunnistamise nõuete lahendamine.

Ettepanek äriregistri teatud kannete tegemise pädevuse andmiseks notaritele ei leidnud samuti toetust. Notaritele kannete tegemise võimaluse loomisega kaasneks nii kehtiva regulatsiooni ülevaatamine, kui ka märkimisväärne IT arenduste maht, mis tõenäoliselt osutuksid kulukamaks, kui sellest saadav kasu. Äriregistris tehakse juba praegu arvestatav osa registri tööst (muuhulgas osaliselt ka ettepanekus toodud kanded) automatiseeritult ja tulevikus on plaanis automatiseeritud kannete hulka laiendada veelgi.

Ettepanekut abielu lahutamise pädevuse laiendamiseks notaritele soovime täiendavalt analüüsida. Osakondades tekkisid ettepaneku osas eriarvamused. Soovime täiendavalt analüüsida sellise lahenduse põhiseaduspärasust ning praktikas tekkida võivaid kitsaskohti ja nende lahendamise võimalusi. Kaalume antud ettepaneku osas Notarite Kojaga ühise arutelu korraldamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mari-Liis Mikli
asekantsler